

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

We zullen allereerst maar weer voor de op het ogenblik reeds 235ste keer, de gebruikelijke waarschuwing uit gaan spreken. U weet onder de hand, wanneer U met ons werk wat bekend bent wel, dat wij zeker niet alwetend of onfeilbaar kunnen zijn. We zijn gebonden aan onze stoffelijke persoonlijkheid nog ten dele; we zijn nog niet zover gekomen dat we de gedachte "ik" hebben kunnen achterlaten, om volledig op te gaan in het goddelijke. Juist daardoor kunnen wij tot U spreken, maar dat betekent tevens dat wij alle problemen van onze eigen kant benaderen met de kennis en ervaring die wij en onze vrienden hebben opgedaan, hetzij gedurende het stofbestaan of hetzij gedurende onze beleving in de sferen. Wanneer U dus vragen of onderwerpen heeft te stellen deze avond, dan kan het voorkomen dat er iets gezegd wordt wat U slechts ten dele bevalt. En dan wordt van U verwacht dat U dat niet dan toch maar slikt, toch maar accepteert, maar dat U er ernstig over nadenkt, opdat U een persoonlijke overtuiging zult gewinnen, een persoonlijke levenshouding, die door U, omdat U er volledig in gelooft en vertrouwt, dan ook in daden kan worden omgezet. En daarmee zijn we dan weer van het corvée en kunnen we met het werk gaan beginnen. Wij hebben op het ogenblik de aankomende vacaties. En waar de vacaties aan gaan komen, daar lijkt het me niet ondienstig, na al onze beschouwingen over de mens en het leven na de dood enz., eens een keer te komen met een onderwerp dat hier wat meer op slaat. Ik zou met U willen spreken over DE TAAK DER ONTSPANNING IN DE BEWUSTWORDING VAN DE MENS. Dat is een onderwerp waar heel veel over te zeggen valt van allerhand terrein. We zouden het psychologisch kunnen gaan benaderen, en dan kunnen we gaan zeggen: elke ontspanning is het scheppen van tegenstellingen t.o.v. het normale, waardoor wederom het normale aanvaard kan worden met volle vitaliteit. Dat is een heel aardig spreukje. We kunnen het echter ook anders gaan zeggen. De ontspanning van het bewustzijn - en dat is nu van geestelijk standpunt uit - betekent dat in het onbewuste gedeelte van de persoon zoals hij op dat moment leeft, alle ervaringen, indrukken tot rust kunnen komen en dus aan helderheid en klaarheid gewinnen. Door deze helderheid en klaarheid kan dan het leven wederom met een zuiver gesteld doel worden benaderd, inplaats van, zoals heel vaak gebeurt, vol van verwarde, goedgemeende dromen en idealen. Uiteindelijk leven wij allen in een realiteit. Of die realiteit voor een ander misschien een droom of een waan is, dat gaat ons weinig aan. Men kan wel zeggen tegen U: alles wat U hier doet op de wereld: leven, werken, lijden, strijden, genieten, vreugde hebben, dat is allemaal maya, dat is begoocheling. Dat kan heel goed zijn. Men zegt tegen ons ook wel eens: "de vormen die jullie nog kennen", of tegen de groteren onder ons: "het licht en de kleuren die je nog ziet, zijn begoocheling, zij zijn niet de werkelijkheid!" Maar voor ons is dit de werkelijkheid. U kunt nog zo hoog geestelijk leven en verheven zijn boven alle denken, maar U heeft een lichaam en wanneer U dat niet voedt, dan verhongert het lichaam en dan is het afgelopen, dan moet U naar een andere wereld toe. U kunt nog zoveel geloven in God, maar wanneer U zelf geen hand uit de mouw steekt, dan is het maar zeer de vraag of U, volgens menselijke begrippen, menswaardig voort kunt leven. Nu zou ik verder kunnen gaan. Dus droom of niet droom, het leven, de sfeer waarin wij ons bewust zijn, is voor ons de wereld waarin wij moeten leven. En dat betekent dat elke wereld waarin wij bestaan, ons een reeks verplichtingen en taken oplegt. Sommige van die taken zijn voor ons aangenaam, andere daarentegen wekken in ons een onmiddellijke afkeer of zullen, wanneer we daar teveel aan werken, langzaam maar zeker een afkeer in ons gaan wekken. En dat laatste punt is voor ons betoog van hedenavond wel zeer belangrijk. U kunt als mens ijverig streven naar geestelijke waarheid en bewustwording, U kunt dag in dag uit in elke vrije minuut je verdiepen in boeken, beschouwingen en contemplaties; je kunt je voortdurend wenden tot elke stem die maar belooft iets te vertellen wat van waarde is en op de duur vindt U geen uitweg meer; hoe meer U hoort hoe verwarder het wordt. Dat is het moment dat er een ontspanning nodig is, dat is het moment dat U zoveel feiten heeft verzameld, zoveel weten, zoveel bewustwording heeft opgedaan, dat U het niet meer kunt verwerken. Het is net een postka-

mer die is ingericht voor de ontvangst van honderd brieven per dag. Honderd brieven, dat is een correspondentie die betrekkelijk eenvoudig kan worden afge-
wikkeld. Dan wordt alles inderdaad netjes opgeborgen waar het thuishoort en we
hebben voor referentie maar de la open te trekken en we zien daar dossier num-
mer zoveel, brief zoveel, ingekomen dan en dan, beantwoord met copie-antwoord
erbij enz. Maar als diezelfde kamer nu plotseling en onverwacht, een paar dagen
achter elkaar duizend brieven te beantwoorden krijgt, dan gaat dat niet meer.
De eerste dag dan hebben ze nog enige moed dat ze er doorheen zullen komen, dan
blijft er nog een orde bestaan en kunnen we zeggen, wanneer er geen verdere over-
belasting komt, kan dat afgewerkt worden, maar wanneer dat vijf dagen duurt, dan
is het een hopeloze rommel, dan liggen er ongeveer 3 tot 4duizend brieven die
nog beantwoord moeten worden en niemand weet meer precies waar wat ligt. Copie-
en van antwoord slingeren overal rond, want niemand heeft eigenlijk de tijd om
dat allemaal precies te doen; het wordt dan zomaar gedaan. Kijk, zo'n postkamer
is eigenlijk ons bewustzijn; wij kunnen maar een bepaald aantal feiten en gegevens
op de juiste wijze verwerken. Wij kunnen langzaam maar zeker de capaciteit ver-
groten, dat is waar, maar we kunnen niet plotseling een overmatige massa tot
ons nemen. Voor de een ligt dus de capaciteit om nieuwe feiten te verwerken in
een cosmische bewustwording wat hoger dan voor de ander, maar voor ons allemaal
geldt gelijkelijk - en dat is voor geest en stof precies hetzelfde - wanneer wij
teveel willen, scheppen we wanorde. Maar ik ga weer naar mijn postkamer terug.
Wanneer nu daar een tijdlang die brieven zijn gekomen en ineens staat alle cor-
respondentie stil of valt terug tot een peil dat onder normaal ligt, laten we
zeggen 30 of 40 brieven per dag, dan hebben degenen die daar bezig zijn langza-
merhand de tijd om het achterstallige weer in te gaan halen, dan kunnen ze het
weer bijwerken. En wanneer dat een paar weken duurt, dan is er van die hele ver-
warring niets meer te zien en dan zijn zelfs de vergissingen, mogelijkerwijze in
de verwarring gemaakt, hersteld. Wat dit terugvallen van de post onder normaal,
voor die postkamer zou betekenen, betekent nu voor de mens - en dat bedoel ik
zowel stoffelijk als geestelijk - ontspanning, een ogenblik stopzetten van de
aanvoer van normale impulsen, impressies en invloeden. We kunnen een tegenstel-
ling zoeken. Die tegenstelling die moet in de eerste plaats voor onszelf ver-
antwoord zijn, in de tweede plaats moet ze ons ook inderdaad enig genoeg ge-
ven d.w.z. we moeten daar met een zeker plezier aan beziggaan. In de volgende
plaats, wij mogen niet maar zo aan ontspanning doen, maar we moeten wel degelijk
vantevoren voor onszelf zeggen: deze tijd is beschikbaar voor iets anders dan
anders. U krijgt misschien vacantie, of U denkt er over om eens een weekje te
gaan logeren, of om nu eens een paar dagen er tussenuit te trekken. Wat zijn dan
de dingen die geestelijk voor U van belang zijn? In de eerste plaats, dat U niet
vergeet dat er een geestelijke ontwikkeling bestaat en een bewustwording, in de
tweede plaats dat U datgene wat normalerwijze niet wordt gezien of verwerkt of
geaccepteerd, nu juist eens wel naar voren komt. Dan, dat men ondertussen, zo
nu en dan eens even terugbladert in de dossiers der bewustwording, opdat men
niet zodadelijk met hetzelfde rommeltje zit dat door een overbelast seizoen door
U werd achtergelaten. Wanneer U dit doet, dan krijgt U tegenstellingen. En ik
zou van die tegenstellingen graag een paar voorbeelden willen geven, opdat het
voor U duidelijk is wat ik hier precies allemaal mee bedoel. We hebben een hoofd-
werker d.w.z. iemand die voortdurend op een kantoor of in een kamer zit, wiens
hersens het werktuig zijn waarmee hij z'n arbeid verricht. Die mens is een hele
tijd druk bezig geweest en nu moet er ontspanning komen. Wat heeft die mens ge-
mist, wat is er in dat leven eigenlijk aan hem voorbijgegaan en heeft dus ook in
zijn bewustwordingsproces min of meer ontbroken? Zeer waarschijnlijk lichamelijke
vermoeidheid, het gebruiken van de lichamelijke krachten. Voor zo iemand moeten
we dus zeggen: hoor eens, mijn waarde vriend, trek naar buiten toe, ga voor mijn
part spitten of ploegen, of als je het liever doet, speelt tennis, ga roeien,
zeilen, zwemmen, maar nu is het de tijd voor je lichaam om moe gemaakt te wor-
den. En wanneer dat lichaam moe is, ervaar dan die vermoeidheid als een zegen
en strek je lekker uit en voel hoe dat lichaam als het ware in die rust hele-
maal opleeft. Dat is ook een ervaring; dat hoort ook bij je stoffelijk bestaan en
is een deel van je bewustzijn. En wanneer je dan die rust genoten hebt en je
bent nog te loom om weer aan het werk te gaan, laat dan je gedachten eens gaan,
laat ze eens een ogenblik spelen met al die problemen die je bezig hebben ge-
houden, zowel de problemen van de geest als de problemen van de stof. Ga er
niet diep opin; stel alleen maar vast dat ze er zijn. Soms zult U ineens ont-
dekken: hé, dat heb ik altijd dáár gerangschikt, maar eigenlijk hoort het daar
bij. En zo brengt U onbewust haast Uw denkbeelden in een zuiverder, een scher-
per focus; U vindt een nieuw brandpunt. Omgekeerd, iemand heeft een groot ge-
deelte van z'n daden doorgebracht met zware lichamelijke arbeid. Voor zo'n mens
zou ik zeggen: werk je binnenshuis, ga de buitenlucht in, maar luier, lees,
geniet op jouw manier; ga naar een goed theater toe, denk eens over een paar
problemen na, bestudeer eens iets. Daarvoor is die vacantie voor jou de tijd,

voor het scheppen van een tegenstelling, opdat al datgene wat je uit je eigen leven kent nu eens wordt gesteld tegenover een heel ander zijn, een heel ander bestaan. Dus niet dat gezellige uithobbelen van de postbode, die anders zoiets van 40 KM. per dag loopt en die voor z'n vakantie mee gaat doen aan de vierdaagse. Dat is onzin. Dat kan wel heel aardig zijn, omdat je goed kunt lopen en het is dan misschien meer plezier om te lopen, allemaal tot Uw dienst. Maar één ding ontbreekt er: de tegenstelling waardoor je zuiverder komt te staan tegenover je normale dagelijkse verhoudingen. Ook wij in de geest overigens - dat hoort nu wel niet bij een voorbeeld - nemen op onze tijd vakantie d.w.z. we verdwijnen een tijdlang uit de wereld waarin we normalerwijze werkzaam zijn. Ik voor mij, ik heb nu nog ongeveer een half jaar tegoed en dan ga ik ook met vakantie. Ja, onze vacaties duren anders dan de Uwe en het kan best zijn dat het in 2 weken afgelopen is, maar het kan ook wel zijn dat het 7 of 8 maanden duurt en misschien een paar jaar. Want ik heb nu aldoor gewerkt met de mensen; ik heb gesproken tot de mensen, ik heb geworsteld met de stoffelijke problemen, ik ben voortdurend bezig geweest om eigenlijk beneden mij te werken. Dat is niet hatelijk bedoeld, maar toch ik ben steeds bezig geweest om iets op te heffen, zo goed en zo kwaad als het me lukt. Nu krijg ik vakantie, wat denkt U dat ik dan ga doen? Rusten? Ja, misschien een kort ogenblik, om me even om te stellen. En dan ga ik studeren, dan ga ik contact zoeken met de hogere sferen en verandert als het ware mijn positie. Want was eerst Uw wereld die beneden mij lag mijn eigenlijk werkterrein, nu ga ik werken in een wereld die nog boven mij ligt en die voor mij dus mentale problemen schept, waar Uw wereld meer - in vergelijkende zin gebruik ik dit woord natuurlijk - maar stoffelijke problemen schept. En wanneer ik dan verzadigd ben en ik heb daar alle kennis opgedaan die ik verwerven kan, dan keer ik weer terug. En met dit nieuwe bewustzijn ga ik dan weer bij U werken. Begrijpt U? Zo zit het bij ons in elkaar. De ontspanning is het scheppen van een tegenstelling, een scheppen van een tegenstelling die wel noodzakelijk wordt omdat wij allen, waar we ook zijn in een leven, zolang wij nog niet in de goddelijke volmaaktheid bestaan, de neiging hebben om eenzijdig te zijn. We hebben onze voorstelling der dingen, onze methode om de dingen te doen, onze taak, en zonder dat we dat eigenlijk willen, vervreemden we van de rest van de wereld. En dat vervreemden moeten we tegengaan. We hebben een ontspanning nodig d.w.z. het patroon waar wij onszelf in gedwongen hebben, moeten wij weer een ogenblik verlaten, opdat niet ons hele figuur uiteindelijk een eenzijdig iets wordt wat juist, door z'n eenzijdigheid van beschouwing, vastloopt in werelden die zelfs wij als waanwerelden zien. In de sferen zijn er kerken waar predikanten staan te prediken, daar zijn ook plaatsen waar volksmenners opruiende redevoeringen uitspreken; er zijn plaatsen waar de mensen alleen voor genot trachten te leven en voor hun allen wordt dit alles vaat en zuur, het is verschaald de vreugde van het leven, en toch kunnen ze niets anders accepteren, want zo is het leven nu eenmaal en daarom blijven ze vastgeroest in een waanwereld, die in het begin misschien een zekere vreugde betekent, maar op den duur langzaam maar zeker wordt één drenzende verveling zonder einde, omdat ze zich niet kunnen ontspannen. Op het moment dat ze met één gedachte een ogenblik zo'n patroon doorbreken, dan zijn ze plotseling vatbaar voor nieuwe bewustwordingen, dan kunnen wij hen benaderen, dan kunnen we zeggen: ja, je hebt misschien voor een groot gedeelte gelijk vriend, vriendin, maar kom nu eens mee, kijk nu eens even, dit is eigenlijk onze wereld. En dan heeft zo iemand z'n eigen wereld nog niet te verwerpen, hij predikt misschien voort, maar hij predikt niet meer zo hartstochtelijk en dogmatisch. Hij probeert de anderen die naar hem luisteren dan voor te bereiden op een grotere en een ruimere wereld en zal zelve voortdurend daarheen terugkeren tot hij uiteindelijk, bevrijd uit z'n waan, binnen kan gaan in een lichtere en gelukkiger sfeer. En voor U, mijne vrienden, is het al precies zo. Wanneer U alles maar van één kant blijft bekijken, wanneer U door blijft draven in één richting zonder verpozen, of dat nu in stoffelijke zaken of in geestelijke ligt, dan roest U vast, dan kunt U niet anders meer. En wanneer U niet anders meer kunt, dan zult U automatisch al hetgeen wat niet past bij Uw voorstelling der dingen en Uw wijze van leven, van U wegslijten; dat bestaat voor U niet, of zo het al bestaat is het iets wat bestreden moet worden. En dan heeft U de grote fout gemaakt, dan heeft U een deel van het leven van U weggeworpen, dan is er iets wat U niet kent en niet wilt leren kennen, dan is er iets gebeurd met U. U bent eigenlijk geen heel mens meer. Ik geloof ^{niet} dat er velen onder U zouden zijn die met een waar genoegen zouden zeggen: nou, ik wil wel een arm en een been verliezen, want dan kan ik met die andere arm en dat andere been ook werkelijk alles doen, want je hebt twee handen en twee benen, twee benen om te lopen en niet om op één been te hinkelen, twee armen opdat je redelijk en goed en gemakkelijk je arbeid kunt volvoeren en niet slechts één. En wanneer we iemand zien die één arm of één been heeft, dan zijn de normale mensen heel vaak geneigd om een zeker medelijden met die mensen te hebben. Maar wanneer die mensen dan dat medelijden overwinnen, wat doen ze dan? Dan scheppen ze kunstmatig ledematen opdat ze als normaal, met 2 benen en 2 armen dus, zich

kunnen gaan bewegen en hun werk kunnen volbrengen. Zo gaat het in een menselijke wereld lichamenlijk, maar hoe zit het geestelijk? Alleen stoffelijk werkzaam zijn? Dwaas, dan heb je alleen je linker arm en je linker been in gebruik. Alleen voor de geest leven is ook dwaas, want dan heb je alleen de rechterkant. Allebei tegelijk gebruiken gaat meestal niet. Probeert U maar eens om inplaats van te lopen, 2 benen tegelijk naar voren te zetten en zie dan waar U terecht komt. Ik vermoed dat een schok in Uw ruggegraad U tot de ontdekking zal brengen dat dat lager is dan U hadt gedacht. Stof en geest zijn als de benen van een lichaam, dan de een, dan de ander. Ze gaan stap voor stap vooruit. Eerst gaat de geest vooruit, dan blijft hij staan, maakt het mogelijk dat een stoffelijke bewustwording plaatsvindt, waardoor het stoffelijk leven wordt veranderd, het staat zelfs iets voor bij de geest, en dan komt de geest weer, trekt daaruit zijn conclusies en stelt wederom een geestelijk doel voor het lichamenlijke. En daar komt nu juist die ontspanning bij, want op het moment dat we een pas gaan zetten moeten we ons evenwicht overbrengen. Dat moet U ook kunnen; U moet een ogenblik vrij kunnen zijn van het één en van het ander, U moet een ogenblik Uzelf over durven geven aan de tegenstellingen van het normale bestaan, nooit zover natuurlijk de tegenstelling zoekende, dat het voor U een last wordt inplaats van een vreugde, want dan zouden de meeste mensen het niet geloven. De goddelijke liefde heeft de vreugde als hoofdtoon van het leven bedoeld en niet het leed en niet de bitterheid. En wanneer we juist leven, dan kunnen we die vreugde vinden. We behoeven niet geheel tegen onze eigen aard in te gaan, maar we moeten wel tegen onze levensgewoonte en onze gebruiken een tegenstelling scheppen en deze even intens durven beleven als ons normale werk. Een Amerikaans radiospreker heeft eens een grapje gemaakt en die zei: vakantie dat betekent uitgaan en harder werken dan ooit tevoren. Dat is waar; ontspanning is ook inspanning, en vaak kost het meer inspanning om je goed te ontspannen dan om goed te werken. Toch is het die inspanning waard. Je moet je er de moeite voor geven om werkelijk van je tijd waarin de tegenstelling kan worden ervaren, ook zoveel mogelijk nut te hebben. En het vreemde is dat de zakenman, die de hele tijd op z'n bureau heeft gezeten met 4 telefoons en nog een stenografe en een dictafoon erbij, wanneer die dan een tijdje op het land heeft gehooid of heeft gejaagd of gevist, waarbij hij elke dag lichamenlijk doodmoe was, terugkomt, en nu in staat blijkt om plotseling veel beter en efficiënter te gaan werken, na een korte aanlooptijd, dan voorheen. Denk niet dat, wanneer U die ontspanning achter de rug heeft, U zo onmiddellijk als een "het wordt vervolgd", precies in het midden van de zin voort kunt gaan waarin Uw ontwikkeling is afgebroken. U moet weer een stukje terug, U moet er weer in komen; U moet het even overlezen, U moet zich even weer realiseren hoe het is, maar dan kunt U ook veel vlotter en verder vooruitkomen. Dus voor de geest en dat zelfs in dubbele zin, Uw geest zowel als onze wereld, die men de wereld van de geest noemt, is ontspanning een noodzakelijkheid voor een gezonde bewustwording. Het is niet zo maar iets wat je terzijde kunt gooien, het is niet iets nutteloos waar je je zo lang mogelijk van dient te onthouden, het is een factor in je leven die je moet gebruiken om voor jezelf een harmonische geestelijke ontwikkeling mogelijk te maken, om voor jezelf een bewustzijn te krijgen dat niet vastgebonden zit in de blikkleppen van een paard. Als men een paard oogkleppen geeft, omdat het anders zo schuw is, dan is dat nog enigszins te begrijpen, maar verstandig vind ik het ook niet. Zo'n dier ziet slechts een klein deel van de wereld, en doordat het een klein deel ziet, zal het misschien aan de ene kant gewilliger vooruitgaan, aan de andere kant niet in staat zijn om reëel en met inzicht z'n eigen weg te bepalen. En wij hebben geen koetsier op de bok, hoogstens - om een gedachte die hier opgevangen wordt even te verduidelijken - tenzij U getrouwd bent, dan kan het wel eens voorkomen. Maar zelfs dan moet U voor Uw geestelijke bewustwording toch inderdaad en zelfstandig Uw weg kiezen. Dan is het nooit goed om oogkleppen voor te doen, dan moet je het geheel van het leven durven zien en aanvaarden zoals het is. Dan moet je voor jezelf de uiting vinden in elk aspect van je leven. En waar de maatschappij je dwingt tot een eenzijdigheid, is er altijd de tijd van ontspanning, van vakantie, die dan de tegenstelling mag zijn en waarin je dan aan kunt vullen wat je anders ongetwijfeld in je bewustwording tekort zou komen. Is er iemand die hier commentaar op heeft? Niemand? Dan wil ik dit besluiten met een kleine beschouwing die bij het onderwerp zelf eigenlijk slechts ten dele aansluit n.l. over bewustwording zelve. We hebben het woord "bewustwording" nu zoveel gebruikt, en ik vraag mij af of er velen zijn die begrijpen wat bewustwording in geestelijke zin betekent. Je bewustworden van iets, wil zeggen iets waarnemen, iets zien. Maar dan weet je nog niet wát het is. Bewustwording in geestelijke zin betekent echter alle factoren van je leven en bestaan leren kennen, zodat je hieruit de goddelijke wetten leert, vanuit die goddelijke wetten kunt sluiten op het goddelijke wezen, de weg daartoe kunt vinden en zo uiteindelijk tot God zelve in kunt gaan. Zover komen dat je dit alles kunt omvatten en begrijpen. Dat noemen wij bewustwording. Die bewustwording is opgebouwd uit de kleine din-

gen van het bestaan zo goed als uit de grote; die is opgebouwd uit sferen en stofwereld gelijk. Elke wereld waar wij ons bevinden, elk moment van ons bestaan, betekent voor onze bewustwording veel, wanneer wij ons willen realiseren wat de wereld is waarin wij ons bevinden, wanneer wij ons af durven vragen "waarom" en "hoe" en ons niet alleen beperken tot onze kostbare eigen persoonlijkheid. De wereld rond ons is als het ware een spiegel die de Schepper ons voorhoudt. In deze spiegel moeten wij trachten terug te vinden ons eigen wezen. Wanneer wij ons eigen wezen geheel hebben teruggevonden daarin, dan vinden we hierin een beeld en gelijkenis van God, dan zien we dat alle krachten en wetten die in ons werken, de krachten en wetten der schepping zijn; dan vinden wij dat hierachter de Schepper ligt. En zo voleinden we dan onze bewustwording op een wijze die voor de aarde haast niet begrijpelijk is, in een verliezen van persoonlijkheid, zoals de aarde ze ziet, zonder onpersoonlijk te worden in de zin van geheel ten onder of teniet te gaan. Het is een voortbestaan op een andere wijze. Hierheen is ons bewustzijn gericht. Of we willen of niet, deze weg trekt ons met een magnetische kracht die iemand eens "heimwee tot de eeuwigheid" heeft genoemd. Dat heimwee dat is een lastig ding wanneer we het niet juist hanteren, want het leidt soms een mens tot dwaze en wanhopige daden, evenzeer als een geest. Maar wanneer we begrijpen dat we, willen we aan dat heimwee tegemoetkomen, ons de overtocht moeten verdienen, dan zal niets ons te groot en niets ons te klein zijn, om dat doel nader te komen en te bereiken. Zo moet het met ons bewustzijn evenzeer gesteld zijn. Wij moeten en zullen altijd weer de wereld accepteren, wij moeten uit die wereld alle waarden putten en niet alleen de waarden die toevallig in dat ene smalle spoor liggen dat wij toevallig nu gaan in een maatschappij en in een sfeer, in een gemeenschap. De wereld is ons een mogelijkheid tot bewustwording. Of die wereld nu toevallig 7e van de 1e sfeer heet, nietwaar, U weet 7e afd. van de 1e sfeer, ofdat het de 5e sfeer is of de 7e sfeer in werkelijkheid, ofdat het misschien alleen maar de aarde is, altijd weer: voor ons is de mogelijkheid tot bewustwording het geheel van het zijnde, het geheel van de werkelijkheid waarin wij denken te bestaan. Wij mogen geen deel daarvan verwaarlozen. Dan eerst volbrengen we onze taak tot bewustwording goed en komen wij inderdaad snel, zeker en op een vreugdige en gelukkige wijze tot de eeuwige harmonie met het goddelijke die wij nastreven. Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden avond.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdag (8 uur) in het Gebouw "K E N U Z E L V E N", de Ruijterstraat 41, D E N H A A G. Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk vrienden en kennissen, voorzover zij althans serieus van ons werk willen kennismaken.

Goeden avond vrienden,

x
- Het tweede onderwerp dat is een onderwerp naar Uw eigen keuze en U vertelt dus maar wat het voor deze keer zal zijn. Is er iemand die een onderwerp heeft? Kunt U ons een exposé geven over het realiteitsbesef van de mens in de cosmos? Nou, U zoekt het niet erg licht uit op zo'n zomerse avond, maar ik zou het althans kunnen proberen. Het realiteitsbesef van de mens ligt besloten binnen de mogelijkheid van zijn eigen waarneming d.w.z. dat ons realiteitsbesef in de cosmos in werkelijkheid beperkt is tot de vermogens die in onszelf leven, om in die cosmos waar te nemen. Ik geloof dat niemand daar wat tegenin te brengen heeft. En wanneer we dat verder gaan bekijken, dan wordt ons al heel gauw duidelijk dat die realiteit zoals wij die zien, maar heel, heel erg klein is. Neemt U nu eens Uw ogen. Hoeveel denkt U dat U werkelijk ziet; hoeveel lichtrillingen neemt U nu werkelijk waar en hoeveel ontgaan er volledig aan Uw waarnemingsvermogen? Hoeveel tinten liggen er tussen kleuren die U waarneemt en ontgaan U om de doodeenvoudige reden dat de oogzenuw weigert dergelijke kleine verschillen te registreren? Hoeveel klanken denkt U, worden er uitgestoten in de wereld rond U die U niet hoort? Dat zijn dingen die kunt U zich toch voorstellen. En wanneer we dat nu alleen gaan bekijken, dan zeggen we toch: dit is onze realiteit als mens. Ja, ik sta er weer een beetje anders voor op het ogenblik, nietwaar, ik heb weer een hele andere wereld en voor mij zijn gedachten realiteiten. Maar als U hier gezamenlijk zo heel gezellig aan het hossen, aan het zingen en aan het springen bent, dan betekent dat voor mij eigenlijk niets meer, en toch kan het voor U een heel gezellige sfeer zijn. Ik ben kort geleden in Rotterdam geweest, daar was zo'n gezellige hobbelsfeer, weet U wel, van: "dat we toffe jongens zijn" enz. Ik hoor het wel maar het zegt me niets meer; ik ben er als het ware blind voor geworden, het hoort niet bij mijn realiteit. Omdat ik het vroeger heb meegemaakt, heb ik echter herinneringsbeelden waardoor ik het mij voor kan stellen en zo is dus, dank zij mijn herinnering plus mijn ogenblikkelijke werkelijkheid, mijn realiteit binnen de cosmos iets groter dan de Uwe. Ik geloof dat dat duidelijk is, hè? Ja, als het niet duidelijk is moogt U het rustig zeggen, hoor. Ik bedoel, met zo'n onderwerp dan, wil ik niet over de hoofden van alle mensen heen geen zitten praten. Dat is erg ondanbaar; dat zou voor mij weer betekenen

dat mijn realiteitsbesef t.o.v. Uw wereld maar heel klein is. Nu gaan we echter even terug naar het feit "realiteit". Wat is reëel, wat is werkelijkheid? Werkelijkheid kan alleen het totaal zijnde zijn. Wanneer we een stukje ervan zien zonder de realiteit met de rest van het cosmische daarin te ontdekken, dan mankeert er alweer een facet aan die werkelijkheid. Dat is net of wij, laat ik het nu eens zo voorstellen: een mens loopt door een straat en die ziet alle gevels en alle huizen. Dan denkt hij: "hé, wat is dat nu een oud bakbeest van een huis, wat zal dat ouderwets en ongezellig zijn", om de doodeenvoudige reden dat hij niet door die muur kan zien en kan begrijpen wat er achter schuilt. Heel begrijpelijk dat een mens dat niet ziet; voor een hoop mensen gelukkig, nietwaar? Stel je voor dat elke vreemdeling zo door de muur naar binnen keek. Dat zou voor de huisvrouw erg lastig zijn. Dan zou je niet eens er wat aan hebben wanneer het rommel is, even de gordijnen dicht te doen totdat het opgeruimd is. Dus, toch is de voorstelling van degenen die door die straat loopt niet reëel, het is een voorstelling die in hemzelf leeft en die slechts ten dele overeenstemt met de werkelijkheid n.l. in zoverre als zijn eigen realiteitsvermogen, zijn herinneringen dus, plus zijn waarneming, voor hem een voorstelling scheppen van waarden die achter de werkelijkheid verborgen zijn. Is het zo duidelijk, ja? Nu, dan komen we al heel makkelijk tot het realiteitsbesef van de mens in de cosmos, want wat is de realiteit van de mens in de cosmos? Het totaal van zijn waarnemingen, plus de voorstellingsmogelijkheid die in hemzelve leeft, dat is zijn realiteit. En waar de mens maar een heel klein beetje van de cosmos is en de aarde uiteindelijk een zandkorreltje op het strand van de sterrenzee - om eens heel dichterbij te zijn - kunnen we heel rustigjes gaan vertellen dat de realiteit van de mens in de cosmos zeer klein is. En toch kan die mens een groter realiteit verwerven. Hoe zit dat dan? Wel, een mens heeft, buiten zijn zuiver stoffelijk voorstellings- en herinneringsvermogen, z'n stoffelijke organen, z'n waarnemingsvermogens, z'n zintuigen, ook nog een geest. Nu is het gekke dat die geest zich heel weinig aantrekt van tijd en van ruimte. Wanneer U daarover wilt gaan praten, moet U maar eens met zo'n bekende parapsycholoog gaan redeneren, dan zal hij U vertellen van die meneer die 3 jaar vantevoren zag in welke stad z'n vrouw later begraven zou worden, of hij vertelt van het z.g. second sight ergens in Schotland, waar ze dagen van tevoren al een symbolische begrafenisstoet zien, om aan te duiden waar er één gaat sterven enz., om nog niet te spreken van die dame die droomde dat ze ergens naar het station ging, waar ze heen moest, en inplaats van afgehaald te worden met de auto, zoals normaal, werd ze met paard en wagen afgehaald en onderweg vond ze een portemonnaie. Dat staat allemaal geregistreerd, hoor, die gevallen. Ik haal juist iets aan waar de laatste tijd veel publiciteit aan is gegeven. En nu is het leuke van het geval dat deze dame, toen ze dat paard eenmaal zag, tegen die voerman zei: rij langzaam want ik zal zodadelijk een zwarte portemonnaie vinden met 7 pond sterling, enkele shillings en een paar pence erin. En ze vond haar inderdaad. Wat zouden we dus kunnen zeggen? Dat de realiteit van deze vrouw in de tijd uitgebreid was op dat moment; zij zag meer dan de normale mens. De cosmos omvat het gehele zijnde, d.w.z. alle tijd en alle ruimtelijke voorstellingsmogelijkheid. Op het moment dat we dit alles gelijktijdig in ons kunnen bevatten, dan kunnen we wel op één punt leven, maar we zien dan ook wat er gisteren achter ons heeft gelegen, wat er morgen voor ons ligt, tot het einde der tijden, de gehele samenhang. Op dat moment ervaren wij de werkelijkheid; vóór die tijd ervaren we een gedeelte ervan, bouwen wij onszelf als het ware een decor uit onze voorstelling, waarachter waarden schuilen die we nog niet kennen. Het realiteitsbesef van de mensheid t.o.v. de cosmos is als realiteitsbesef van een pasgeboren kind t.o.v. de maatschappij. Het kleine kind beseft wel dat er waarden zijn, heeft vaak vele herinneringen, die later weer verbleken overigens, over andere bestaanstoestanden, maar eerst langzaam komt de wereld in focus, en zelfs dan moeten de verhoudingen nog even heel goed worden vastgesteld, want in het begin is het niet: Jantje die tegen de kachel loopt, maar de stoute kachel die Jantje bijt; het is nieteens branden, het is bijten. Vuur is een aardig dingetje om mee te spelen, waarvan je het gevaar niet beseft enz. enz. Alles wat blinkt is schoonheid en werkelijke schoonheid kan nog niet worden geapprecieerd, om de doodeenvoudige reden dat het in haar geheel nog niet kan worden begrepen en waargenomen. Het realiteitsbesef van de mens in de cosmos is die van een kind, van een kind Gods. Want eens zullen we, al hebben we dan ook nog een hele lange weg af te leggen, want als ik U nu baby's noem, dan mag ik mijzelf net een jongetje van 4 jaar noemen, dat op het punt staat zo langzamerhand het babyschooltje te verlaten. Maar we zullen ééns volwassen zijn, allemaal, en dan zullen we onszelf waarschijnlijk nog "mens" noemen, want dat menszijn dat is een vorm van benadering van het goddelijke en dat betekent eigenlijk ons wezen. Maar wanneer wij de volmaakte mens zijn geworden, dan zijn we volledig bewust geuit in elk bewustzijnsvlak dat gesneden wordt door het wezen, het begrip, cosmisch begrip "mens". En dat loopt vanaf het goddelijke tot de laagste sfeer toe. In elke sfeer gelijktij-

dig bewust van de volledige harmonie van alle dingen, dan zijn we de volmaakte mens en dan kunnen wij zeggen: wij hebben een waar cosmisch begrip, we hebben een cosmische werkelijkheid, want nu kunnen wij langzaam maar zeker de cosmos leren kennen en zo daaruit de ene grote realiteit "God" leren kennen. Maar voor die tijd, ja, neem me niet kwalijk, hoor, maar heel veel in de geest zijn in hetzelfde schuitje op het ogenblik, dus dat is helemaal niet hatelijk, maar hebben we allemaal eigenlijk nog luiers aan, komen we pas kijken. Een mens heeft een wordingsgang doorgemaakt voordat hij op de wereld komt. En dat is heel begrijpelijk want per slot van rekening, om een mens te maken moet er stoffelijk een hele hoop gebeuren; dat noemt men dan evolutieproces, maar ook voor een geest om in staat te zijn zo'n veelheid van indrukken van alle kanten te verwerken, om zichzelf uit te drukken in zo'n complex-wezen, dat vraagt ook enige ontwikkeling. Dus zowel stof als geest zijn al ontwikkeld en de mens is als het ware een dieptepunt van stof en geest. Want als U hier nu zit, voor mij, dan gelooft U allemaal in de geest; U gelooft in de eeuwigheid van waarden en dingen, maar vertelt U mij nu eens: kunt U mij vertellen welk deel van U geest en welk deel stof is? Moeilijke vraag hè? Zeg je "ja", dan schep je op, en zeg je "nee" dan voel je je eigenlijk zo erg klein. Maar, vrienden, U kunt dat niet, waarom? U bent in een stoffelijke vorm als mens, met de geestelijke fasen die daaromheen en daartussen liggen, zolang U stofgebonden bent in Uw voorstelling, in Uw begeren, in Uw waarnemingen, in Uw werkelijkheid dus, dan bent U op een dieptepunt, dan bent U eigenlijk naar de conceptie in het moment der schepping, nu geboren in een bewustzijn der werkelijkheid. En zo maakt U langzaam maar zeker mee het groeien van een realiteit voor Uw eigen wezen. Die werkelijkheid van U is een heel andere wereld dan de cosmos zelve in realiteit ooit kan zijn. U bent te klein, U ziet de dingen in een vals licht, in een andere verhouding. Maar U groeit zelve geestelijk, juist doordat U uit al die waarnemingen leert een beeld te maken dat U steeds weer in staat stelt om een grotere wereld te zien, en is Uw realiteit dus op dit moment t.o.v. de cosmos niet veel anders dan een kinderkamer. Eens zal ze ontplooiën en ontbloeien, zoals de Oosterling zegt: tot de volledig ontplooiende lotus. En wanneer wij ons hele wezen dan ontplooid hebben in werkelijkheid, dan is ook de werkelijkheid geheel in ons wezen en dan kunnen we zeggen: de cosmos is onze realiteit, en dan behoeven we geen relatie meer te zoeken tussen onze realiteit en de cosmos. Zolang we dat nog doen, begrijpen wij tenminste zelve dat wij beperkt zijn, dat onze realiteiten en werkelijkheden uiteindelijk maar beelden zijn die uit onszelf geboren worden en die nu eenmaal deze vorm krijgen, omdat we niet in staat zijn de andere waarden die er ook bijhoren, te zien of te aanvaarden. Nou, dan vind ik dat ik het er heel aardig heb afgebracht, maar als U het anders vindt, dan moogt U het rustig zeggen, hoor. U kunt ook zeggen: "je hebt de tijd zitten te verknoeien", dan zeg ik: "nou, dan zal ik het de volgende keer beter proberen te doen". Iemand die er wat over te vragen heeft? Heeft de voorsteller nog commentaar?

x Ik ben blij dit helder betoog van U te hebben mogen horen en ik zal geen vragen daarop stellen, omdat ik dit een afgerond geheel vind. Hier zou ik het dus bij willen laten, hoewel er toch nog vragen in mij rijzen, maar die zal ik bewaren tot een volgende keer, want ik vind dit een veel te mooi afgerond geheel om hierop door te gaan.

- Nou, dat is een groot compliment. Ik heb geen hoed op, maar acht U zich eerbiedig gegroet in dank voor het vriendelijk compliment (het medium maakt een beweging alsof hij zijn hoed afneemt met een diepe buiging). Vrienden, als het zo is, dan mogen we natuurlijk ook aannemen dat de anderen zich bij die spreker aan zullen sluiten, van harte of niet, dat moet U zelf weten; dat doet U maar aan de binnenkant, dat is Uw eigen realiteit, maar dan is mijn realiteit op het ogenblik dat ik het medium vrij ga geven en dat wil dus zeggen dat voor U de gelegenheid is om te pauseren. Na de pauze krijgt U de gelegenheid tot het stellen van niet-persoonlijke vragen op de gebruikelijke wijze. Dus dan krijgt U weer een andere spreker. En heeft U nog iets op Uw hart over hetgeen er hier gezegd is in het eerste deel, lucht U het rustig, we zijn helemaal niet bang en weest U niet bang dat U te onvriendelijk of te scherp bent. Per slot van rekening, we noemen onszelf de verdraagzamen; als we daar niet tegen zouden kunnen, dan zouden we in strijd zijn met onze eigen principes. Goeden avond.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan het correspondentie-adres van de Orde der Verdraagzamen, de Ruijterstraat 80, D E N H A A G.

U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

NA DE PAUZE.

Goeden avond vrienden, (De intelligentie met het Indisch accent)

Ik mag voor U de vraag-en antwoord-rubriek behandelen. Op vragen die van per-

soonlijken aard zijn, mag ik U geen antwoord geven. Ik moet U dus verzoeken om deze niet te stellen. Zoudt U dat toch doen, dan krijgt U ten hoogste antwoord op dat gedeelte van Uw vraag, dat wij voor het algemeen van belang achten. Zoudt U zo goed willen zijn om de eerste vraag te stellen?

- x Wat is de uitwerking van verdovingsmiddelen op de geest die de aarde verlaat?
- Verdovingsmiddelen bestaan in verschillende klassen en soorten. Het is dus voor ons wel zeer moeilijk om dit algemeen zonder meer te beantwoorden. Er zijn echter een groot aantal verdovingsmiddelen die wij onder kunnen brengen onder de opiaten. Elk opiaat betekent in meerdere of mindere mate een stimulant of verdoving d.w.z. stilleggen van een deel van het zenuwstelsel. Indien de geest de aarde gaat verlaten, heeft hij geen behoefte meer aan het contact met het lichaam en zal voor hem dus, de toestand accepteren van een nieuwe wereld, sneller worden gerealiseerd. Indien echter middelen worden gebruikt die dromen induceren - en hier krijgen wij b.v. te maken met opium, cocaïne, heroïne, morfine enz., dan bestaat het gevaar dat voor een niet-bewuste geest een aantal beelden wordt opgeroepen die niet werkelijk zijn. En het zou mogelijk zijn dat, waar een terugkeer tot de stoffelijke realiteit na de overgang praktisch niet mogelijk is, deze droombeelden in tijd blijven voortbestaan. Indien deze van aangename aard zijn, meen ik dat dit nog niet zo erg is. Sommigen echter zullen in deze toestand juist het demonische tot uiting zien komen. Voor deze acht ik het minder gewenst. Om kort te gaan: ik acht een al te zware verdoving en vooral gedurende een langere tijd gecontinueerd voor de overgang, over het algemeen niet goed. Wel zou ik er prijs op stellen hier te verklaren dat ik elke verdoving goedkeur, die ondragelijke pijnen tot in het dragelijke weet te verzachten. Wanneer echter de toestand van overgang zeer nabij is, zullen wij over het algemeen zien dat deze verdoving door het lichaam zelve reeds wordt opgewekt d.w.z. dat de pijnen van het lichaam uit wegblijven. Het lijkt mij dan overbodig en nutteloos gedurende deze overgangsperiode, die enkele uren kan duren maar soms zelfs een halve dag, dus ongeveer 12 tot 14 uur, nog verder verdovingsmiddelen te geven, tenzij kenbaar bewustzijn en pijn gelijktijdig aanwezig zijn. Is deze vraag hiermede voldoende beantwoord?
- x Ja, dank U.
- x Waarom zoekt een mens telkens weer zijn of haar geluk in een ander mens, terwijl hij of zij het uiteindelijk alleen in zichzelf kan vinden? Is dit een list van de natuur, om het ras in stand te houden, of schuilt er een diepere bedoeling achter?
- Natuurlijk is het voor de natuur zeer prettig, dat naast een stoffelijke behoefte en drang ook een geestelijke aanwezig is. Waar echter de geest opzichzelve een continuëring van het ras niet als noodzaak ervaart en behoort tot een ander gebied dan de natuur waar U zo over spreekt, mogen wij toch wel accepteren het feit dat deze drang tot het vinden van geluk in een ander, niet berust alleen op de voortzetting en instandhouding van het ras. Elke mens echter erkent in zichzelf vaak, en veelal onbewust, een groot aantal onvolledigheden en onvolmaaktheden. Men zoekt dan iemand die stabiliseert d.w.z. die de wankelende factoren die in het eigen wezen bestaan, een vaste ondergrond geven, en met U tezamen dus een hechte en stabiele, harmonische eenheid kan vormen. Men komt hiertoe over het algemeen dus, wanneer dit vanuit geestelijke tendenz moet worden gezien en wij een ogenblik de stoffelijke hartstocht buiten beschouwing laten, als een zoeken naar wat men wel noemt de tweelingziel d.w.z. een partner die een zo volledige in bewustzijn en geestelijk ervaren betekent voor het "ik", dat, dank zij de eenheid met deze, een hoger bewustzijnsplan kan worden gerealiseerd, ook voor de eigen persoonlijkheid. Is dit zo voldoende beantwoord? U moogt additionele vragen stellen wanneer U dat wenst.
- x Ja, mag ik hier nog iets over vragen? Hoe zit dan die kwestie met het stoflichaam, begeertelichaam, denkvermogen, drieledig oge? Ik bedoel, die hebben toch alle hun werking hier in dit proces. Dus U kunt toch niet alles overschakelen op alleen maar stof en geest?
- Dit ben ik volledig met U eens, maar vanuit menselijk standpunt gesproken is al datgene "geest" wat niet onmiddellijk "stof" is, nietwaar?
- x Ja juist, zo kunt U het opvatten, ja.
- En van hieruit redenerende, vallen dus alle door U genoemde lichamen onder het begrip "geest". En in feite zien wij dan ook vaak dat één van de gunstige invloeden die door het samengaan van 2 mensen wordt bereikt, is het opheffen van de ongebreidelde begeerte die het begeertelichaam, zuiver mentaal en niet lichamelijk dus, tot een belastende factor voor het ego maakt. Wij kunnen dan verder zien dat het denkleven, de gedachtenwereld dus, ook tot de partner sterk wordt beïnvloed en hierdoor een gezamenlijke wereld wordt opgebouwd die, eenmaal bevestigd, nooit meer vernietigd worden kan. En zo kan ik verdergaan van sfeer tot sfeer. Hier zit dus het totaal van het wezen in, en willen wij het volledig en juist uitdrukken, dan kunnen wij zeggen dat het lichamelijk contact

niet slechts de bevestiging is van een geestelijke eenheid, maar gelijktijdig de uitdrukking van de behoefte tot eenheid, die ook op stoffelijk vlak wordt ervaren.

x Ja juist.

x Er zijn zovelen die nooit een levenspartner kunnen vinden, vrouwen en mannen, nooit de partner die bij hen past en die er altijd zulk een verlangen naar hebben, kunnen zij dat in een leven hierna krijgen, vinden, als ze het werkelijk zoeken?

- Ik ben ervan overtuigd dat voor een ieder eens alle behoeften worden opgelost. Dus wanneer U verlangt naar deze partner, zult U een geestelijke waarde vinden, of in een hernieuwd stoffelijk bestaan, een stoffelijke waarde, die tegemoetkomt aan het streven tot eenwording en verhoging van eigen bewustzijn. In welke wereld dat zal gebeuren en op welke wijze, kunnen wij helaas niet bepalen, waar dit van persoon tot persoon kan verschillen. Wij moeten ook verder niet vergeten, dat de geestelijke factoren soms kunnen worden gevonden zonder dat de lichamelijke factor hier door omstandigheden bij wordt ingeschakeld, zodat in sommige gevallen het stoffelijk leven onbevredigd blijft, terwijl gelijktijdig toch reeds het geestelijk contact volledig aanwezig is. Wij zouden dus zeer moeilijk kunnen bepalen hoe dit voor ieder gelegen is. Als persoonlijke overtuiging, door sommigen in de Orde gedeeld, echter door ons niet bewijsbaar, kan ik U nog het volgende zeggen: Mij dunkt dat elke persoonlijkheid die een bepaald bewustzijnsvlak bereikt, een partner zal moeten vinden, omdat op de duur het ego alleen staande, niet in staat is de lichte hoogte van waarheid te betreden en daarin langer te vertoeven. Dit kan eerst door steun van anderen. Dit houdt in dat volgens mij in elke bewustwordingsgang dit samengaan te enigerlei tijd op moet treden en zelfs voor de twee-eenheid nog weer herhaald kan worden op hoger plan. Voldoende?

x Ik dank U.

- Zijn hierover nog meer vragen? (geen vragen meer)

x De vorige keer werd aan de spreker, ter verzorging van de vragenrubriek, een vraag gesteld over de bij toeval, nieuwe Franse ontdekking ter bestrijding van de zeer pijnlijke, rheumatische aandoeningen. Daarop werd alleen geantwoord, dat men hiervoor vroeger kastanjes gebruikte. Wilde de spreker hiermee zeggen, geen waarde te hechten aan deze ontdekking? Kunt U misschien een middel, voeding of leefwijze aan de hand doen ter verbetering dezer ellendige ziekte?

- Ik zou niet gaarne verwachtingen en hoop in U wegnemen, maar uit de uitlating van de spreker blijkt reeds dat de suggestieve waarde de grootste was. Ook de kastanje bevat zekere elementen die tijdens het verdrogingsproces hun invloed wel degelijk op de mens uitoefenen, zij het dan ook in zeer geringe mate. Een dergelijk iets kan ook dat bewuste - wat was het ook weer, buisje, ja, dat als ik mij niet vergis eigenlijk oorspronkelijk een onderdeel was van een machine - dus evenzeer hebben. De suggestieve werking zal voor de meeste lijdens aan rheuma van zeer grote waarde en zeer groot belang zijn, aangezien reumatiek over het algemeen, dus voor het grootste gedeelte der lijdens, in de eerste plaats een psychische oorzaak heeft. Reumatiek is over het algemeen een onbewust verzet, dat oorspronkelijk het zenuwstelsel aandoende, uiteindelijk leidt tot de onaangename verschijnselen in spierweefsel en gewrichten. Wanneer hiervan geen sprake is, dan kan zo'n buisje daar over het algemeen heel weinig aan doen. Er zullen in de toekomst waarschijnlijk wel middelen gevonden worden, echter indien U mij vraagt een leefwijze die geschikt is om reumatiek tegen te gaan: zo weinig mogelijk vlees gebruiken, zorgen dat men regelmatig frisse lucht heeft en ook het lichaam, wanneer de dagen daarvoor warm genoeg zijn - in Uw land geloof ik slechts enkele dagen 's jaars - dus het lichaam aan de zonnewarmte blootstellen. Verder over het algemeen oppassen voor kou en tocht, zorgen voor een voldoende maar niet overmatige voeding en proberen om veel te drinken en dus ook weer veel vocht kwijt te raken, daardoor een oplossingsmogelijkheid te geven voor mogelijke giftige zouten die door het lichaam onvoldoende werden afgescheiden. Daarmee heeft U eigenlijk voor reumatiek ongeveer de oplossing die op het ogenblik te geven is. Er bestaat weliswaar de mogelijkheid door bepaalde hormoon-injecties de rheumatische verschijnselen tijdelijk op te heffen, maar wanneer de mens zelve de gebrachte wijziging niet in stand houdt door zijn psychisch vermogen, krijgen wij zeer snel een terugval tot de oude kwaal. Dus reumatiek is op het ogenblik nog een van de ziekten waar men niet zo bijzonder veel aan kan doen. Er bestaan vele patentmiddelen voor en vele therapieën. Al deze patentmiddelen berusten over het algemeen op het proces van versnelling der doorspoeling van het lichaam en alle therapieën berusten over het algemeen op het zodanig bestralen of tot warmte brengen van de lichaamscellen, dat daarin de activiteit wordt verhoogd, in de hoop dat daardoor giftige stoffen, foutieve verbindingen en verstarringen tijdelijk worden losgemaakt en zo dus eerst het gevoel van verstijvingen en pijnlijkheid verdwijnt, om al gauw gevolgd te worden door de psychische overtuiging: "ik ben beter", waarna inderdaad de beterschap in kan treden. Heeft U nog hieraan commentaar te verbinden?

- x In Amerika heeft er toch nog een middel, cortisone geloof ik, indertijd wel veel succes gehad.
- Inderdaad, vooral in reclamebladen. Maar het feit alleen dat cortisone verschillende nadelige verschijnselen veroorzaakt en slechts in een betrekkelijk gering percentage blijvende verbetering brengt, zou dit toch een bewijs moeten zijn dat het niet alles is waarvoor het wordt uitgekreten. Wat dat betreft, als in Amerika een profeet opstaat, dan roept men 10 dagen lang; "hier komt de Messias", men vereert hem dan 6 maanden en daarna komt een nieuwe profeet, een nieuwe Messias en een nieuwe verering. Zo gaat het helaas op het gebied der pharmacopolia in de Ver. Staten vaak evenzeer, om niet te spreken over geneeswijzen, sera e.d., waar ongeveer gelijke verschijnselen zich voor kunnen doen.
- x Mag ik U wat vragen? U zegt "weinig vlees", moet dat op een andere wijze gecompenseerd worden, dat je toch voldoende eiwitvoeding krijgt?
- Ik zou inderdaad proberen om dit in de voeding te compenseren. En nu bestaan er voldoende, betrekkelijk licht verteerbare plantaardige eiwitten om een compensatie redelijk mogelijk te maken. Het is mij moeilijk mogelijk om voor U een dieet te geven dat voor iedereen goed is, maar er bestaan ongetwijfeld voldoende experts die in staat zijn U een dieet te geven dat het voor U benodigde aantal calorieën, plus vitamines, zouten, eiwitten etc. bevat, zonder dat hierbij een overmatig gebruik van vleessoorten voorkomt. Overigens is varkensvlees het meest schadelijke; het meest onschadelijke is kalfsvlees en vlees van veulen. Ik zou ook nog kunnen zeggen "hond", maar ik geloof niet dat dat een gerecht is wat U op prijs stelt.
- x Hoe gaat het op Ceram?
- Hoe het op Ceram gaat? Mag ik een vergelijking gebruiken? Het gaat op Ceram als op een dak in maannacht, wanneer de katten zingen: veel geblaas, veel gevecht, de vlokken vliegen en niemand weet precies wat het einde der geschiedenis zal zijn. Slechts weet men, dat wanneer de dag komt, de vrede hersteld is en menige krijger zijn wonden likkend, in vrede zich op het huiselijk kussen neervlijt. Het spijt mij dat ik op een dergelijke vraag niet verder in kan gaan, maar wij hebben ook reeds enige maanden geleden dergelijk soort vragen veel beantwoord, en ofschoon ik overtuigd ben dat het voor U belangrijk kan zijn deze dingen te weten, meen ik toch dat wij ergens een grens moeten trekken, want anders dan kunnen wij ons omstellen op adviezen en dan komt vandaag of morgen iemand en die zegt ons: hoe wordt de toestand in Argentinië, kan ik kopen aandelen of zal ik deze op de markt werpen? (hilariteit). En helaas heeft onze toestand ons ontbloot van het zakelijk inzicht dat dergelijke manoeuvres nog kan appreciëren. Mag ik dus verzoeken om een volgende vraag?
- x Zijn om het medium meerdere intelligenties aanwezig?
- Op het ogenblik zijn wij hier - staat U mij toe even appel te houden - negen actieve leden der Orde, en dan hebben wij hier verder nog schattingswijze ongeveer 200 intelligenties of geesten die of zijdelings bij de Orde betrokken zijn, of door andere omstandigheden zich op het ogenblik tot deze bijeenkomst voelen aangetrokken. Het aantal aanwezigen is dus betrekkelijk groot van onze kant uit. Maar zo gij weet kunnen duizend engelen plaatsnemen op enen speldeknop. Een theologisch argument van de Christenheid, ofschoon het mij nooit mogelijk is geweest in te zien wat de belangrijkheid van een dergelijke vaststelling is, tenzij iemand speldeknoppen voor engelen wilde gaan fabriceren. (gelach). Zijn er nog meer vragen?
- x Zoudt U ons kunnen zeggen hoe wij zien, of het beeld naar ons komt of dat wij naar het beeld gaan wat wij zien?
- U zoudt mij verleiden om een beeld te gebruiken dat eigenlijk niet geheel thuis hoort hier. Vroeger was het zo, dat, wanneer ik in een landschap zat en de schoonheid bewonderde van de bomen of in de tuin en een binnenplaats de schoon bloeiende chrysanthemum bewonderde, het beeld tot mij kwam. Maar soms zag ik een schoonheid gaan over de straat of gedragen in een palankijn, en dan moet ik tot mijn schande toegeven, dat ik tot het beeld ging. (uitbundig gelach). Technisch gezien verhoudt de zaak zich ongeveer zo: al wat U ziet is in werkelijkheid zonlicht d.w.z. in uitstraling, in emissie van kleinste delen met een betrekkelijk hoge frequentie. Deze worden gedeeltelijk door stoffen geabsorbeerd, gedeeltelijk weerkaatst. Wanneer een deel dier weerkaatsing Uw oog treft, dan wordt deze straling afgebogen op zodanige wijze, dat zij het netvlies beroert. Dit netvlies bestaat uit een zeer groot aantal impulsvallende kleine cellen, die elk voor zich de betrokken prikkel doorgeven aan de hersenen. Uit het totaal van de opgevangen trilling wordt dan een beeld gevormd waarin gelijkelijk kleur, afmeting en vorm worden weergegeven. Het beeld komt dus tot ons, maar het komt niet tot ons van de voorwerpen direct maar indirect n.l. door de weerkaatsing van een ander iets wat hem bereikt. En als U mij toestaat om hier even iets aan vast te hechten. Is het zo eigenlijk niet met heel ons leven en bestaan? Wij denken dat wij de werkelijkheid zien, maar in waarheid zien wij slechts de weerkaatsing van

een groot licht. Al wat wij denken dat onze wereld en onze werkelijkheid is, is niets anders dan de weerkaatsing van het goddelijk licht, de goddelijke gedachte op een deel der goddelijke uiting, de schepping. En zo beroert het ons, waarbij wij nooit weten of wij de werkelijkheid hebben gezien of slechts een zeer beperkt deel daarvan, want wij vangen de weerkaatsing op en zo is hetgeen dus wat wij zien het tegendeel van de werkelijkheid in het goddelijke van dit deel der schepping dat we denken waar te nemen. Het absorbeert immers datgene wat harmonisch daarmee is; wij zien dus de geaardheid tegengesteld, waar wij haar kennen aan de weerkaatsing. Dit is oude filosofie toegepast op de iets modernere problemen van het zien. Overigens hoop ik dat dit grapje dat ik aan het begin maakte U niet onaangenaam getroffen heeft; het was niet bedoeld als kwetsend maar het bracht mij zo weer m'n eigen leven in herinnering. Heeft U daar nog meer over te vragen?

x Mag ik misschien nog iets vragen? U heeft dat zo mooi afgeschilderd dat het zonlicht ergens opvalt, de ogen die nemen dat tot zich en dan krijgen wij het beeld van hetgeen wij zien. Maar is het proces toch nog niet zo doorgaand dat we dat beeld, wat uiterlijk is, in ons innerlijk halen en met de hoeveelheid die daar opgespaard ligt vanaf het wordingsproces tot nu, dat beeld daarmee gaan vermengen en dan uiteindelijk uit die distributie in ons denkvermogen bepalen wat wij zien.... Zo komen we dus van verenkelling tot veelvuldigheid en die veelvuldigheid die komt weer tot verenkelling en zo groeit dit proces steeds uit. Zo meen ik iets volgens de Boeddhistische leer tot me te hebben genomen. Wat is Uw opvatting?

- Er was een man en deze zeide: het kan zijn dat de wereld vol broden is. Slechts wanneer mijn tong het brood proeft en het kracht geeft aan mijn lichaam, heeft het voor mij betekenis. Zo wanneer ik het brood eet heeft het voor mij waarde en anders niet. Dan wordt het tot een kracht waardoor ik meer brood buiten mij kan scheppen en zo meer eten en wederom in mij verwerken. Deze kleine gelijkenis is in overeenstemming met het beeld dat U hier in Uw woorden, en de gedachten op de achtergrond, projecteert. Wanneer wij zien en wij gebruiken het zien als de factor waarom de vraag draait, is het het waarnemen van hetgeen buiten ons is en het brengen van dit beeld in ons. Hier houdt het zien op. Op het moment dat het beeld door dat deel van het geheugencentrum dat voor het gezicht dient, is gerealiseerd, houdt het zien op. Maar de trilling klinkt door en in Uw hersenen worden associaties gewekt, waardoor U het waargenomene vaak omvormt op grond van eigen ervaringen, voorkeur en herinnering. Uit deze beelden bouwt U zich een gedachte omtrent de wereld, een gedachte die dan inderdaad het maya der Indiërs, der Indische filosofen is. Maar dit maya wordt door ons weer als werkelijkheid buiten ons geuit. Zo brengen wij, als ik het mag zeggen, niet de eenheid tot veelheid in onszelve, maar kunnen we het omdraaien: ik breng de veelheid der mogelijkheden in de wereld tot de eenheid van het nauw omschreven beeld in mijzelve en uit dit wederom in een handeling die een veelheid van gevolgen kan hebben. Uw stelling is wel van toepassing op de ziel, maar niet op het ego, de mens, althans m.i., zoals die bestaat in de stof of zelfs in de lagere geestelijke sferen. Is dit antwoord voor U voldoende of wilt U nog verdere toelichting?

x Neen, dat is voldoende. Dank U zeer.

x Is de gedachte een geestelijk proces of een stoffelijk proces?

- De gedachte is m.i. een geestelijk proces, omdat zij is een reactie van in het "ik" levende waarden op buiten het "ik" bestaande factoren. Wanneer wij het echter technisch willen zien, dan moeten wij volgens stoffelijke opvattingen zeggen, dat de gedachte een hersenwerking is, als zodanig afhankelijk van een biologisch-electrische werking in de mens en dus bepaald tot het stoffelijke en de kracht die in het stoffelijke als dirigerend optreedt. Dit is echter alleen een technische omschrijving, maar de beelden worden evenzeer vastgelegd in de geest. Om hierop verder in te gaan zou mij wel zeer ver voeren. Ik wil het in het kort zeggen voor degenen die het begrijpen kàn. Moet U niet op navragen dus. De ziel is een afgesloten deel van het goddelijke. Wanneer in die ziel, door het contact met andere afgesloten delen van het goddelijke, bepaalde stromingen worden gewekt, ontstaat uiteindelijk een bepaald patroon van stromingen dat "persoonlijkheid" kan worden genoemd. Dit is de entiteit die leeft in deze ziel en dit proces wordt door de Orde meestal Geest genoemd. Deze geest denkt in dier voege, dat elke beïnvloeding van buitenaf een kleine wijziging in de in het "ik" bestaande stroming betekent en dus gerealiseerd wordt. Waar de geest tracht zichzelf in stand te houden in zijn eigen vorm, plus zich te uiten tot de buitenwereld door middel van inductie over het begrensde heen dat de ziel hem oplegt, zal hij elke verandering in eigen wezen dus vaststellen, begrijpen en trachten hiertegenover een waarde te stellen. Waar de impuls wordt opgenomen, erkend en daarop een reactie plaatsvindt, meen ik dat ook hier het woord "gedachte" op zijn plaats kan zijn. Is dit voldoende?

x Dank U.

- Zijn er nog meer vragen, vrienden, of moet ik het woord over gaan geven aan de laatste spreker?

x Mag ik nog iets vragen? Is er iets in ons klimaat aan het veranderen? Onze winters zijn lang en de zomers blijven koud. Kunt U daar misschien iets over zeggen?

- Ik kan daar inderdaad iets over zeggen. De aarde maakt voortdurende klimatologische veranderingen door en U zit op het ogenblik in een periode waarin een egalisatie der seizoenen qua temperatuur zowel als neerslag plaats kan vinden. Dit is nog niet ver gevorderd en men is maar al te zeer geneigd om alleen te kijken naar de uitersten in het verleden en de middelmaat, gelijk aan het heden, te vergeten. Ik mag U erop wijzen dat, ondanks het feit dat de laatste twee jaren misschien een betrekkelijk onaangename zomer hebben opgeleverd, er toch een viertal jaren geleden een zo hete zomer was, dat het gras zelfs in Nederland verschroeide en aan het vee op de weiden bijvoeding moest worden gegeven. Dit heeft U dan vergeten. Toen was er dus wel een verschil. Enige tijd daarvoor was er een winter zo hevig en koud, dat in Nederland temperaturen zijn voorgekomen op sommige plaatsen van 15° onder nul, wat voor het Nederlands klimaat betrekkelijk veel is. U kunt dit eventueel nakijken in de meteorologische verslagen, die waarschijnlijk wel ergens beschikbaar zijn. De verandering in het klimaat is dus niet zo groot als men zich gaarne voorstelt, maar de mens verlangt naar de zon, vergeet de zon zodra zij voorbij is in zijn droefenis over de wolken die de hemel verduisteren. En daarom zou ik willen zeggen: de veranderingen zijn niet zo groot. Wel zijn de laatste tijd neerslagveranderingen op aarde voortgekomen uit de aanwezigheid van kleine radio-actieve delen, die de neerslagverhouding hebben gewijzigd evenzeer als de verdampingsverhoudingen. Deze zijn echter niet zo groot dat ze, qua meteorologische invloed, direct noemenswaard mogen worden t.o.v. een klimaat berekend over laten wij zeggen honderd jaar. Is dit voldoende?

x Ja, dank U.

- Mag ik aannemen, vrienden, dat hiermede alle vragen beantwoord zijn? Dan neem ik afscheid van U en geef het woord over aan de volgende spreker, die ongetwijfeld op schonere wijze dan het mij mogelijk is, nog enige gedachten zal brengen als waardig besluit van deze zo voortreffelijke bijeenkomst, waarin Uw aandacht ons allen een grote vreugde was. Goeden avond.

(Wij laten hier eerst nog een vraag en antwoord volgen die vorige week zijn blijven liggen).

x Wat is Uw mening over het door middel van vergiftigd voedsel uitroeien van duizenden meeuwen met als argument dat deze roofvogels de vogelstand bedreigen?

- Ik vind het zeer begrijpelijk en wel om de redenen die ongetwijfeld door degenen die deze vraag stelt over het hoofd zijn gezien: dat de mensheid de zomer doorbrengt met "DDT" naar muggen, kamfer strooiende om motten te verdelgen, jagen de om konijnen en vossen weg te houden van het land etc. De meeuw, een lange tijd bescherming genietende, heeft - zoals het meeste dierlijk leven dat onbeperkt en vrij bestaat - zo langzamerhand de grenzen overschreden waarbinnen zij door de mens kan worden geduld. De mens stelt eigen welzijn en belang boven dat van andere schepselen en dus worden deze dieren eenvoudig vergiftigd. Het vergiftigen, mits op doelmatige wijze, zodat geen grote smarten ontstaan daardoor, lijkt mij beter dan het houden van drijfjachten zoals dat in de oude tijd gebruikelijk was en zeker verkieselijk boven methoden als lijmroeden e.d. Ik vind een vliegenvanger b.v. een van de liederlijkste moordinstrumenten die de mens in zijn strijd tegen het insect gebruikt. Ik meen dus dat ik deze maatregel misschien op zichzelf mag betreuren, maar toch binnen het beeld der menselijke beschaving als normaal moet beschouwen.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.20 op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon: 554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cent per nummer kost.

VAN ALLE REEDS VERSCHENEN NUMMERS HEBBEN WIJ NOG EXEMPLAREN IN VOORRAAD!

Goeden avond vrienden,

Wij zullen deze bijeenkomst gaan besluiten met HET SCHONE WOORD en ik zou gaarne van U een drietal woorden of begrippen hebben die wij hiervoor kunnen gebruiken. Ik stel er prijs op erop te wijzen dat U niet gebonden bent aan alle hoogdravende begrippen, zoals die maar al te vaak naar voren worden gebracht. Een origineel woord brengt voor ons de mogelijkheid tot het originele bewijs dat alle dingen uiteindelijk draaien om één grote kracht, die wij vinden in het licht. Mag ik U dus verzoeken mij deze drie begrippen of woorden toe te roepen?

x AFSCHIED - BEELTENIS - LIEFDE.

A f s c h e i d

Het is voorbij.
De brand in mij
Eens ontstaan,
Werd door het lot weer geblust
En ik heb er voor een laatste maal
Een mens vaarwel gekust.
Ik heb een laatste maal gezien
Naar wereld, licht en zon
Voordat ik keerde tot een sfeer
Waarin het zijn begon.
Ik neem afscheid,
Want ik moet wel gaan,
Het is de hoogste tijd,
Tijd voor een tijdgebonden
Klein bestaan,
Niet voor een eeuwigheid.
Want afscheid, 't is ons aller waan,
Wij menen wel te moeten gaan
Maar in de werkelijkheid
Daar kennen wij slechts het bestaan
Dat is: een eeuwigheid,
Eén, ondeelbaar altijd voort.
En valt er dan het droeve woord
"Afscheid", moet men hene gaan.
Bedenkt 't is maya,
't Is slechts waan
En gene werk'lijkheid.
Want waar wij ook gaan
En waar wij ook staan,
Een beeltenis die met ons strijdt
Toont ons de waarden van alle bestaan,
Van 't begin tot 't eind van de tijd.
Je denkt eenzaam te zijn,
Verlaten en ver;
Je meent zelfs de sterren geblust,
De wereld te zien in duister ennacht,
In spookachtig angstige rust.
Maar het beeld dat verbluste
Bestaat toch nog voort,
De beeltenis blijft er bestaan,
Want in haar leeft iets
Van een werkelijkheid
Die sterker is dan de waan.
Daarin leeft iets van de eeuwigheid
Van de kracht en het licht
Van Uw God.
Dat is sterker dan waan,
Dan afscheid en tijd,
De beeltenis, deel van de eeuwigheid
Is een uiting der liefde van God.
Want liefde is de kracht
Van het hele bestaan,
De roepstem der eeuwigheid;
Zij is doel van de weg die wij gaan,
Het doel van ons leven van strijd.
De liefde die stelde ons in deze waan,
Om te vinden bewustzijn, 't gezicht
Dat verdragen kan goddelijke heerlijkheid,
Aanvaarden kan 't goddelijke licht.
De liefde van God zo oneindig, zo groot
Die heeft er geschapen de scheiding, de dood,
Het heengaan, het afscheid,
Maar ook het beeld dat blijft
Wanneer in de stof werd verdeeld
In de geest, en daar schrijft
Beeld der eeuwigheid.
Steun in leven, in sfeer en in strijd

Is het beeld, het beeld
Van de liefde van God,
God, die wij nu nog niet kunnen verstaan,
Maar wiens beeld voor ons
Eens wordt een werkelijkheid,
Wanneer ons de ogen opengaan
En afscheid begrepen wordt
Te zijn slechts een waan,
En werkelijkheid zijn en bestaan.
Dan zullen voor ons,
In ons eind van de tijd,
Wereld en sterren vergaan.
En we zien in hun plaats
Dan een werkelijkheid,
Een werkelijkheid van eeuwigheid,
Een werkelijkheid zonder afgrond,
Een eeuwigheid zijnde volmaakt geheel,
Volledig en afgerond,
Waarin al en een ieder
Heeft plaats en zijn deel,
Dit alles een beeld van God
Die in Zijn liefde heeft voorbestemd
Al het zijnde in wezen en lot
Voor bewustzijn,
Bewustzijn van Zijne kracht,
Zijn macht en Zijn heerlijkheid,
Opdat dit Zijn loon
Voor leven bestaand
Voor strijden en lijden.
Hij heeft ons een land
Van geluk willen bereiden,
Waarin wij in werkelijkheid
Vinden, al wat ons verloren ging
In een waan,
En waarin is gebonden in eeuwigheid
De vrede en het geluk
Met wat er dan blijft van ons
Kleine, persoonlijk bestaan.

Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden avond.

Van de band overgenomen en g e s t e n c i l d d o o r J. R i e n t j e s Type- en Copieerinrichting HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN Telefoon : 55 41 62
--